

A Fény Felé Alapítvány lakóotthon házirendje 4225 Debrecen Függetlenség u. 4.

A házirend célja:

A lakóotthonban lakók és a munkatársak részére írásban rögzítse mindazokat a jogokat és kötelezettségeket, amelyek révén a lakóotthon zavartalanul működik. Ezen belül:

- a lakóotthon rendjének, a lakók nyugalmanak megóvása
- a lakók egymás közötti, valamint a lakók és munkatársak közötti emberi kapcsolatok, a harmonikus együttműködés feltételeinek kialakítása
- a társadalmi és személyes tulajdon védelme megvalósulhasson

A házirend hatálya kiterjed:

- a lakóotthon lakóira
- a dolgozóira
- a hozzátartozókra és minden látogatóra, akik felkeresik a lakóotthont.

A házirend megtartása minden lakó és dolgozó érdeke és kötelezettsége

1. Alapfeladattal összefüggő teljes ellátás

- Lakókörnyezet: 6 db 2 ágyas lakószoba kertes házban, közös zuhanyozó, fürdőkád, WC, konyha-ebédlő, nappali, kamra, udvar
- A szobák megválasztása a lakók egyéni döntése alapján történt
- A szobákba az ellátott engedélyével léphetnek be a vendégek, segítők, lakótársak, kivéve ha rosszullet, tüzeset stb. gyanúja - ténye áll fenn. Az ellátott távolléte esetén csak hivatali ellenőrzés, tüzeset kapcsán léphet be az intézmény vezetője, vagy a lakóotthon dolgozója.
- Lakószobáját, lakrészét az ellátott saját ízlésének megfelelően alakítja ki, a kezdeti adományból származó bútorokat már szinte mindenki sajátjára cserélte. Az egészségügyi meszelést a lakóotthon vállalja, ha színes falakat igényel az ellátott, azt saját pénzből kifestetheti.
- Étkeztetés: napi háromszori étkezést biztosítunk

1.1 Az étkezés rendje:

Az étlapot a fiatalok segítők segítségével állítják össze, közösen vásárolnak és irányítással készítik el azokat.

Reggeli: 7 óra

Ebéd: 12 óra

Vacsora: 18.30 óra

1.2 Ruházati és textília ellátás

A lakóotthon rendelkezik személyenként 3 váltás textíliával.

Saját ruhatár kialakítására törekszünk, a lakók igénylik, hogy saját tulajdonuk, ruháik, tárgyaik legyenek, amit személyi leltárunkban nyilvántartunk. A ruhákat monogrammal látjuk el, tisztításáról, javításáról a lakóotthonban gondoskodunk.

Ágyneműcsere 2 hetente és szükség szerint. A mosás a lakóotthonban történik.

Felsőruházatot, fehérneműt szükség szerint cserélünk, melyben a segítők az önálló választás jogának megtartására törekednek. Természetesen az időjárásnak, alkalomnak megfelelő öltözetre való ösztönzés elengedhetetlen.

1.3 Tisztálkodás

A fürdőszoba folyamatosan igénybe vehető, az esti zuhanyzás kötelező. A fürdéshez és hajmosáshoz igény szerint segítőink segítsége igénybe vehető.

A tisztálkodáshoz szükséges szappant, sampont, WC papírt, fogkrémet, fogkefét, borotvahabot, folyamatosan biztosítjuk. Az egyéb, ezt meghaladó kozmetikai szerek vásárlása a lakók költőpénzéből történik.

Borotválkozás hetente kétszer a lakóotthonban történik, hajvágás intézményen kívül hathetente, illetve igény szerint.

1.4 Egészségügyi ellátás

Háziorvosi ellátást az egészségügyi kártyák leadásával Dr. Csernyák Marianna doktornő végzi: Orvosi beutalóval a debreceni szakrendelésre kísérik vagy szállítjuk be a lakókat

Gyógyszert az orvos rendelése szerint közgyógyellátásra, illetve a lakók költőpénze terhére vásárolnak Gyógyászati segédeszközt szakorvosi javaslat alapján biztosítjuk. Szemüveget térítésmentesen a TB által támogatott formában évente egyszer lehet igénybe venni. Ezt meghaladó igény esetén a lakók költőpénzének terhére lehet vásárolni.

Fogászati ellátást, pótlást, protézist a lakóknak kell kifizetni.

1.5 Kulturális ellátás, szabadidő, sport

A szabadidő hasznos eltöltéséhez igénybe vesszük a város kulturális, sport lehetőségeit (könyvtár, mozi, színház, templom stb.) A lakók saját pénzük terhére vásárolhatnak, és magántulajdonként használhatnak technikai eszközöket, melyek javításáról is maguknak kell gondoskodniuk. Pályázatok segítségével gondoskodni kell rendszeres úszás, lovaglás, sport-tevékenység biztosításáról, táborozásról, pihenésről.

1.6 Foglalkoztatás

A lakóotthon lakóinál törekedni kell egészségi és mentális állapotuknak megfelelő foglalkoztatás biztosításáról, lehetőség szerint munkaszerződéssel végezhető formában. Fizetésükkel a lakók a személyi térítési díj megfizetése után maguk rendelkeznek. Az ebből vásárolt tárgyak illetve eszközök a lakók magánleltárában szerepelnek, kötelező nevükkel ellátni azokat.

1.7 Költőpénz

A egyéni szükségleteik kielégítésére a törvényes képviselő költőpénzt biztosít a lakóknak fizetésük terhére. A költőpénz kiadásánál szempont az önállóságra való nevelés: pénzzel, bankkártyával való bánás tanítása, takarékoság, értékeik megbecsülése. Az ellátott készpénzének betét formájában történő megőrzéséért gondnoka felel.

1.8 Veszélyes tárgyak

A költőpénzből vásárolt veszélyes tárgyakat, éles vágóeszközök, tüzet okozó eszközök stb. a gondozott leltárba felvesszük, köteles a szobájában lévő zárható szekrényben őrizni, azt csak tulajdonosa használhatja. Amennyiben a tárgy veszélyt jelent tulajdonosára, és lakótársaira nézve, azt a lakóotthon vezetője elveheti, az irodában lévő zárható szekrényben elhelyezheti míg a veszély meg nem szűnik, meg nem szüntetik.

1.9 Takarítási rend

Az ellátottak a kialakult gyakorlat szombatoként és szükség esetén takarítják szobájukat, hétvégén a közösségi helységeket, udvart is együtt teszik rendbe, mely segítői felügyelettel, szükség esetén segítségével történik. A heti egyszeri takarítás szükség esetén gyakoribb is lehet.

2. Az alapellátással össze nem függő ellátások és azok díjai

Az emelt szintű fodrászati szolgáltatást a lakóknak kell fizetniük

Bérlet, vasúti, autóbusz költség, taxiköltség, koncert, mozi a lakók költőpénze terhére fizetendő. A lakóotthoni kirándulások, nyaralás a piaci áraknak megfelelően az ellátottak számára önköltségesek.

3. Személyes kapcsolatok:

3.1 A lakók és segítők egymás közötti jó kapcsolata érdekében a kölcsönös udvariasság, szeretet, a személyiségi jogok tiszteletben tartása, a köz-, az alapítványi- és a magántulajdon védelmének tiszteletben tartása legyen meghatározó. A kiabálás, csúnya szavak használata, egymás bántalmazása szóban vagy tettelesen elítélendő cselekedetnek számít.

Az együttélési szabályok betartása érdekében a lakóotthonban kérjük, tartózkodjanak az alkoholfogyasztástól és a dohányzástól, zajszenyezéstől. Dohányzásra kijelölt hely: az udvar ház mögötti része.

3.2 A lakóotthon dolgozói és lakói kapcsolatában a tisztelet és segítségnyújtás, az otthonteremtés, az otthon melegének megőrzése legyen az elérendő cél.

3.3 **Szabad vallásgyakorlás:** A lakók és segítők számára a **szabad vallásszabadságot** támogatjuk, de a segítők nem élhetnek vissza ezen a területen a gondozásukra bízott értelmi fogyatékosok a szokásos mértéknél nagyobb befolyásolhatóságának tényével. Kérés esetén a segítők kíséretet biztosítanak az ellátottaknak vallásgyakorlása céljából (Istentisztelet, mise, egyéb alkalmak). Ellátottaink szobáikban fogadhatják vallásgyakorlást elősegítő vendégeiket.

3.4 A lakóotthon dolgozóinak foglalkozásbeli titoktartási kötelezettsége **fegyelmi felelősség** terhe mellett kötelező. A lakók állapotáról a segítők és a lakóotthon vezető egyenlő mértékben adhatnak a szülőknak, hozzátartozóknak tájékoztatást.

3.5 A lakóktól, hozzátartozóiktól a lakóotthon dolgozói nagy értékű ajándékot, pénzt nem fogadhatnak el. Ennek ténye fegyelmi felelősségre vonást eredményez.

3.6 A lakók kapcsolattartása

Szívesen vesszük a hozzátartozók, barátok látogatását a lakóotthonban 8-20 óra között korlátozás nélkül. A programok akadályozása, zavarása elkerülése érdekében kérjük előzetes telefonon való értesítésüket. A látogatásra igénybe vehető a lakók saját szobája.

A látogatást egyedüli kizáró ok az ittas állapot. Ebben az esetben a látogató nem lépheti át az intézmény kapuját az ellátottak nyugalma érdekében.

A látogatás rendjét szándékosan és súlyosan megzavaró személy azonnal el kell, hogy hagyja az intézményt, ellenkező esetben a segítő értesíti a lakóotthon vezetőjét, szükség esetén értesíti a rendőrséget. Ez a személy a következő látogatás alkalmával csak felügyelettel találkozhat az ellátottal, előzetes bejelentkezést, egyeztetést követően. Az eset többszöri megismétlődése esetén a lakóotthon vezetője a látogatót kizárhatja az intézményből.

4. Kimenő

A lakóotthon lakói a lakóotthon területét szabadon elhagyhatják, de a segítőknek mindig tudnia kell hol tartózkodnak, mi történik velük. Kíséret nélkül csak(ő gondnoki kérésre, engedéllyel) közlekedhetnek. Ők bármikor meglátogathatják nagymamájukat, testvéreiket vagy barátjukat, de a látogatás tényét a lakóotthon esetfüzetében alá kell íratnia. A lakóotthon nyugalmanak biztosítása és a külső világban lévő számtalan rossztól való megóvása érdekében lakóinknak 20 óra előtt haza kell érkezniük. Amennyiben sorozatos késés fordul elő a lakó törvényes képviselőjénél a lakóotthon vezetője panasszal élhet. Csavargás, ismeretlen helyre való távozás esetén a lakóotthon vezetője, segítői a rendőrséget kötelesek értesíteni és a lakó keresésére indulni.

5. Foglalkoztatás képességfejlesztés

A Fény Felé Alapítvány Kincsesláda Fejlesztő Foglalkoztatójában történik a képességfejlesztés és foglalkoztatás. A Fejlesztő foglalkoztatás intézményi kereteken belül történik, foglalkoztatási alkalmassági vizsgálathoz kötött. Arra törekszünk, hogy az intézmény lakói képességeikhez mérten részesüljenek fejlesztő foglalkoztatásban, melyért megállapodás szerinti juttatást, vagy munkabért kapnak. Alapítványunk működtet még akkreditált foglalkoztatót is, ahol jelenleg is több ellátottunkat alkalmazunk, ahol szintén munkabért fizetünk.

Ellátottaink rendszeresen úsznak, gyógy lovagolnak, évi egy alkalommal elmegyünk nyaralni, pihenre, amit pályázat segítségével oldunk meg, vagy alapítványunk támogatásával teremtjük meg rá a lehetőséget. Rendszeresen részt veszünk a Józsai Közösségi ház programjain, ahol integrált kellemes szabadidő eltöltésre van lehetőségük lakóinknak. Járunk moziba, színházba, állatkertbe, botanikus kertbe, kirándulásokra, koncertekre.

6. Intézményi jogviszony megszűnése

Az intézményi jogviszony a szociális törvény 100§ és 102§ értelmében bármelyik fél részéről történő felmondással megszűnik.

Az ellátott által vállalt kötelezettségek teljesítésének elmaradása esetén, a házirend szabályainak sorozatos megsértése esetén az Alapítvány köteles az ellátottat, (törvényes képviselőjét) írásban felszólítani a kötelezettség megfelelő, ésszerű határidőn belül történő teljesítésére, a szabályok betartására. A kitűzött határidő eredménytelen eltelte esetén az Alapítványtól a jogviszony fenntartása nem elvárható, és azt jogosult a továbbiakban 30 napos felmondási idő mellett felmondani.

Felmondás nélkül, a tényleges helyzet alapján megszűnik a jogviszony, ha a sérült státuszában, testi vagy mentális állapotában önhibáján kívül olyan változás áll be, amelynek következtében a sérült további ellátását a lakóotthon nem képes megoldani. Ilyen lehet elsősorban a sérült olyan betegsége, amelyben állandó kórházi ellátásra vagy ápolásra szorul, vagy olyan állapot kialakulása, amely a lakóotthonban az ellátottra magára vagy közösségre komoly veszélyt jelent. Az önmagát vagy a lakóotthon közösségét veszélyeztető helyzet megszüntetése az intézményi jogviszony megszüntetését, az ellátott eltávolítását eredményezi.

7. Az intézménybe bevihető személyes használati tárgyak köre, az érték- és vagyonmegőrzésre átvett tárgyak átvételének és kiadásának szabályai.

Az ellátottak saját használati tárgyaikat bevihetik a lakóotthonba, amennyiben nem zavarják az együttélést, és nem veszélyeztetik saját, illetve más ellátottak biztonságát és előzetesen egyeztettek a lakóotthon vezetőjével. Ezen holmik személyi leltárunkba kerülnek, intézményi jogviszony megszűnése esetén, a gondnokkal, törvényes képviselőkkel való elszámolás után elszállíthatók.

Érték- és vagyonmegőrzésre az ellátottak a lakóotthon irodáját vehetik igénybe, zárt szekrényben kerülnek az átvett holmik tárolásra. Az átvételről és a kiadásról, az átvevő valamint kiadó (lakóotthoni alkalmazott) minden esetben köteles átvételi/kiadási elismervényt kiállítani.

8. Érdekképviseleti Fórum

Az Érdekképviseleti Fórum a jogosultak érdekvédelmét szolgálja.

A lakóotthon belső életét a Házirend szabályozza.

A lakók érdekképviseletét az Érdekképviseleti Fórum látja el.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményben az intézmény fenntartója (jelen esetben a kuratórium elnöke) az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 97.§-99§. értelmében köteles meghatározni az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekvédelmét szolgáló fórum megalakulásának és tevékenységének szabályait. A Fórum működésével kapcsolatos jogszabályok a I./2000.(jan.7.) Korm. Rendeletben található.

Az intézményvezető az ellátás igénybevételekor a fenntartó által jóváhagyott házirend egy példányát átadja a jogosultnak. A házirendet jól látható helyen ki kell függeszteni, hogy a lakók és a dolgozók számára folyamatosan hozzáférhető legyen.

Amennyiben a lakók nem tudnak olvasni, a lakóotthon vezetője szóban ismerteti a házirend tartalmát. A lakók aláírásukkal igazolják a tartalom megértését jogaik és kötelességeik elismerését.

8.1. Az intézmény vezetője által orvosolt panaszok:

Az ellátás körülményeit érintő kifogások

- étkezés
- egészségügyi ellátás
- mentális gondozás
- ruházattal való ellátás
- az elhelyezés minősége
- konfliktuskezelés

8.2. Az Érdekképviseleti Fórum által orvosolt panaszok:

- az intézményi jogviszony megsértése
- személyiségi jogok megsértése
- kapcsolattartási sérelmek
- titoktartási sérelmek
- vagyonvédelmi sérelmek

Az Érdekképviseleti Fórum tagjai

- 1 fő törvényes képviselő
- 1 fő lakóotthoni segítő
- 1 fő fenntartó képviselő
- 2 fő lakó

ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

Az Érdekképviselői Fórum szabályzatának hatálya: a szabályzat az aláírás napján lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Az Érdekképviselői Fórum célja

A Fény Felé lakóotthonban jogviszonyban állók és ellátásra jogosultak érdekvédelmét látja el.

Feladata

- dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról,
- az elé terjesztett panaszokról 15 napon belül értesíti a panasztevőt a panasz kivizsgálásának eredményéről,
- intézkedéseket kezdeményez a fenntartó alapítványnál, az ellátott jogi képviselőnél
- igény és szükség szerint ülésezik,
- az intézményi lakógyűlésen beszámol működéséről,
- legalább négyévente, ill. szükség szerint új tagokat választ.

Az Érdekképviselői Fórum tagjainak választása

- a tagokat az igazgató által összehívott lakógyűlésen választják meg.

A választás módja

A lakók képviselőinek megválasztása

A lakók a szavazó urnákban elhelyezett szavazatokkal jelölhetnek maguk közül tagokat. A bizottság összesíti a leadott jelöléseket. A legtöbb szavazatot kapott jelöltek közül, amennyiben azok a jelölést elfogadják, a lakók titkosan választják meg az Érdekképviselői Fórum lakókat képviselő 2 tagját.

A hozzátartozók képviselőinek megválasztása

A bizottság a választás előtt 3 héttel korábban értesíti a hozzátartozókat a szavazás időpontjáról. A hozzátartozók a szavazás napján az általuk állított - és a jelölést elfogadó - jelöltek közül titkosan választják meg az Érdekképviselői Fórum hozzátartozókat képviselő 1 tagját.

A dolgozókat képviselő tagok megválasztása

A dolgozók jelöltjeit a bizottság állítja. A dolgozók titkos szavazással 1 főt választhatnak a jelöltek közül.

A Fény Felé Alapítvány kuratóriumának képviselője

A fenntartó szerv képviselőjét a Fény Felé Alapítvány elnöke jelöli ki.

Az érdekképviselői fórum bármely tagjának kiválása esetén helyette – 60 napon belül – új képviselőt kell választani.

Összeférhetetlenség

A lakóotthon vezetője. Az alapítvány elnöke nem lehet az Érdekképviselői Fórum tagja.

Az Érdekképviselői Fórum tisztségének megszűnése

- lemondással,
- a fórum a lakó tagjának halálával, illetve a meghalt lakó hozzátartozója nem tagja a fórumnak
- a fórum megbízatása 4 évre szól.
-

Az Érdekképviselői Fórum elnökének megválasztása

- a megválasztott tagok a megválasztást követően 2 héten belül alakuló ülést tart és tagjai közül titkos szavazással elnököt választ

Az Érdekképviselői Fórum összehívása

A fórumot az elnök hívja össze, panasz, bejelentés esetén

Határozatképesség

A fórum határozatképes, ha a tagok 50%-a + 1 fő jelen van.

Az Érdekképviselői Fórum működése

A fórum a Fény Felé lakóotthon területén működik. Az érdekképviselői fórum szervezetére, működésére, hatáskörére vonatkozó további szabályokat a házirend tartalmazza.

Panaszok benyújtásának módja

- Az írásbeli panaszt a postai úton, lehet továbbítani, de átadható a személyi segítőknek, a lakóotthon igazgatójának, amelynek megtörténtét az esetfűzetben rögzítik.

Panaszok kivizsgálása

A fórum az írásban ill. szóban elé terjesztett panaszokat köteles 15 napon belül kivizsgálni.

A fórum megvizsgálhatja azokat az iratokat, amelyekre a panasz vonatkozik és meghallgathatja az érintett személyeket is.

9. Protokoll a veszélyeztető magatartású személy korlátozására

Cél.

A kényszerintézkedés szabályozása védje az ellátott személyt és a dolgozó jogait.

A korlátozás elsődleges célja az ellátott személlyel való megállapodás, a veszélyeztető állapot megszüntetése.

Feladat: A lezajlott események feldolgozása, ami egyben megelőzés, ill. a veszélyeztetett helyzetek együttműködőbb megoldást eredményezi.

Pszichiátriai sürgősségi állapot:

- zavartság
- agresszió
- dühkitörés
- negativizmus, agitáltság

Kompetencia az intézkedésben:

Veszélyeztető magatartás esetén a korlátozást, az orvos rendelheti el, ha nincs akkor mindig a jelenlévő segítő kezdeményezhet. A korlátozást elrendelő dolgozó segítséget kér munkatársaitól, és elkezd az intézkedést. A dolgozó értesíti a pszichiátriát, ezt követően tájékoztatja az intézményvezetőt.

Általános lépések:

- Pszichés nyugtatás
- Megpróbáljuk az ellátott együttműködését megszerezni
- Ha nem működik együtt, a segítő kezdeményezi a korlátozó intézkedést, a biztonságos helyzet visszaállításáig.
- Jelzi a veszélyeztetést a pszichiátriának.
- Veszélyt okozó eszközt elkerheti az ellátottól. Ha a beteg erre nem hajlandó, erőt is alkalmazhat (lefoghatja átmenetileg, rendőrt is hívhat segítségül).
- Megakadályozza az ellátott személynek az intézményből való eltávozását, ha veszélyt jelent önmagára és a környezetre.
- Agresszió esetén, ha van rá mód, külön helyiségbe kell folytatni a veszélyeztető helyzet elhárítását.
- A korlátozó intézkedés mindig csak felügyelet mellett történhet.
- A kényszerintézkedésről jegyzőkönyvet kell készíteni. Az intézkedést, az eseményt folyamatosan dokumentálni kell.

A dokumentum tartalmazza:

- a személyi adatokat, az elrendelő és a résztvevő adatait,
- az elrendelés előzményeit,
- az elrendelés okát,
- az elrendelés időpontját,
- azokat a tevékenységeket, amelyet a kényszerintézkedés előtt megtettek,
- azoknak a kényszerítő eljárásoknak a felsorolását (mozgáskorlátozás....) amelyet használtak,
- folyamatos állapotváltozásról feljegyzés, értékelés készül,
- feloldás időpontja.

A korlátozás nem lehet büntető jellegű, csak addig tarthat, amíg az ok fennáll.

A kényszerintézkedésről tájékoztatni szükséges az ellátott jogi képviselőjét, akinek a dokumentációba betekintési joga van.

Korlátozó intézkedés

A korlátozó intézkedések a személyi szabadságot és az egyén méltóságát nagymértékben csorbítják, ezért azokat csak a legszükségesebb esetekben, a legrövidebb ideig lehet alkalmazni. A korlátozás csak addig tartható, illetőleg olyan mértékű és jellegű lehet, amely a veszély elhárításához feltétlenül szükséges.

Ennek az első lépése, hogy felmérjük az erőszak veszélyének kockázatát:

- . Erőszakos cselekmények az anamnézisben.
- . Képtelenség a harag ellenőrzésére.
- . Képtelenség magatartásának kontrollálására.
- . Impulzív magatartás az anamnézisben.
- . Paranoid képzetek vagy nyílt pszichózis.
- . Utasító hallucinációk pszichotikus páciensnél.
- . Kinyilvánított vágy, hogy megsebesítsen vagy megjelöljön másokat.
- . Antiszociális személyiségzavar.
- . Demencia, delírium vagy alkohol-, gyógyszerintoxikáció jelenléte.

Meg kell határozni:

- . Agresszív viselkedések gyakoriságát, természetét.
- . Azokat a tényezőket, amelyek valószínűbbé illetve kevésbé valószínűbbé teszik az agresszív viselkedést.
- . Elfogadható és elfogadhatatlan viselkedés közötti határ meghúzása.

Alkalmazni csak akkor lehet őket, ha a hitelen nyugtalanná váló ellátott önmagára, vagy a környezetére közvetlen veszélyt jelent. Az ellátott korlátozása nem lehet büntető jellegű!

Értékelés

Ha az ellátott állapota stabilizálódott, a lezajlott eseményt meg kell beszélni. Fontos pontról pontra feldolgozni a lezajlott tüneteket. A lezajlott események után a feszültséget oldani kell. A lakókkal közösen a felmerülő kérdéseket meg kell beszélni, az ellátott jogainak figyelembevételével.

Panaszjog

Ha az ellátott úgy érzi, hogy a kényszerintézkedés folyamán sérelem érte, panasszal élhet. Panasszal fordulhat az ellátott jogi képviselőhöz, az érdekképviselői fórumhoz.

Korlátozó intézkedési módok, eszközök, időtartamuk:

- . pszichés nyugtatás — írásos dokumentáció nem szükséges
- . kémiai, biológiai beavatkozás - gyógyszer alkalmazása korlátozó intézkedésnek tekinthető feljegyzés szükséges, időtartam: az orvos által meghatározott gyógyszer adagolása szerinti időközönként, mennyiségben adható
- . mozgáskorlátozás esetén a kényszerintézkedés szabálya szerint kell eljárni.

A kényszerintézkedés a 16 órát nem haladhatja meg, ezt követően felül kell vizsgálni.

A korlátozás feloldásának szabályai

Ha a veszélyeztető állapot kezelése befejeződött, és az ellátott állapota stabilizálódott, a lezajlott eseményt meg kell beszélni:

- Fontos pontról pontra feldolgozni az eközben lezajlott tünetek, feszültségek, szorongások jellemzőit, erősségét.
- Szükséges egyéni probléma megoldási folyamatot kidolgozni az ellátottal együtt a veszélyeztető helyzetre való felkészültség érdekében.
- Ismertetni kell a megoldási folyamatot, illetve meg kell beszélni a később felmerülő hasonló esetek kezelése érdekében a megoldási utakat. Ezek az értékelések szakmai csoporton belül, illetve külső szakmai tanácsadóval is történhetnek.
- A lezajlott események után a közösségben a feszültséget oldani kell: a lakóotthonban felmerülő kérdéseket meg kell beszélni, természetesen az ellátotti jogok figyelembevételével, a munkacsoportban is szükséges értékelni a veszélyeztető állapot kezelését, a felmerülő kétségeket, beszélni kell az esetleges jobb megoldási utakról.

A korlátozó intézkedés időtartama alatti megfigyeléseket, állapotleírást a mellékelt betétlapon kell részletesen feltüntetni. A kitöltött adatlapot a gondozási tervhez kell csatolni!

Veszélyeztető állapot meghatározása

Az ellátottak személyiségjogait az egészségügyi ellátás és az segítő munka során helyzetére való tekintettel fokozott védelemben kell részesíteni.

Akkor korlátozhatóak a betegjogok, amikor az ellátott az állapotából kifolyólag képtelen kontrolálni viselkedését, nem képes felfogni objektíven a körülötte zajló történéseket, nem ura cselekedetének, saját maga helyzetét és egészségügyi állapotát tévesen ítéli meg. (Ön vagy közveszélyes magatartást tanúsít.)

A jog határozza meg ezen állapotokat:

- **Veszélyeztető magatartás:** a beteg - pszichés állapotának zavara következtében - saját vagy mások életére, testi épségére, egészségére jelentős veszélyt jelenthet, és a megbetegedés jellegére tekintettel sürgős intézeti gyógykezelés nem indokolt.
- **Közvetlen veszélyeztető magatartás:** a beteg - pszichés állapotának akut zavara következtében saját vagy mások életére, testi épségére, egészségre közvetlen és súlyos veszélyt jelent.

A korlátozás lehetséges eszközei:

- Pszichés nyugtatás.
- Gyógyszeres nyugtatás.
- Intézményen belüli elkülönítés.
- Pszichiátriára szállíttatás.

Az ellátottak ápolása során törekedjünk az erőszakos cselekedetek megelőzésére. Ennek az első lépése, hogy felmérjük az erőszak veszélyének kockázatát. Veszélyeztető állapot esetén korlátozó intézkedésre mindig csak felügyelet mellett kerülhet sor.

Az ellátott nem hagyható folyamatos felügyelet nélkül!

A veszélyeztető állapot fellépése esetén az első, hogy az ellátott együttműködését megnyerjük és megtartsuk, meggyőzzük a szükségesnek ítélt terápiás változtatás elfogadásáról.

Ha az ellátott nem működik együtt, akkor lép fel a korlátozó intézkedés, mely a veszélyeztető állapot megszüntetését szolgálja, s az ellátott biztonságos helyzetének visszaállításáig áll csak fenn.

Veszélyeztető állapot esetén a korlátozó intézkedés mindig felügyelettel párosul. Az ellátott nem hagyható folyamatos felügyelet nélkül.

Ha az agresszió megnyilvánulásának kezelése feszültséget jelent a környezetre, külön helyiségben kell folytatni a veszélyeztető helyzet elhárítását. Ebben az esetben szükséges két segítő jelenléte. Az orvos hiánya miatt az előzőleg leírt kompetenciahatárok megjelölésével készült kényszerintézkedésekről szóló folyamatszabályozást a jelen lévő segítő irányításával szükséges betartani, s a lehető leggyorsabban a kényszerintézkedésről az orvost értesíteni kell. A folyamatszabályozás lépéseit a gondozók tartózkodási helyén jól látható helyen ki kell függeszteni. Fontos az ellátott megnyugtatásához, hogy ismerjük azon eszközöket, tevékenységeket, melyek az ő számára hangsúlyosak, melyekben könnyebben együttműködik.

Az emberi méltósághoz való jog azonban ezekben az esetekben sem korlátozható. A tájékoztatást ilyen esetben is meg kell kísérelni. Munkánk során a hangsúly a veszélyeztető, illetve közvetlen veszélyeztető állapotok prevenciójára illetve a hirtelen fellépő esetekben a problémamegoldásra és a kényszerítő intézkedések minimalizálására, dokumentálására helyeződik.

A prevenció komplex megelőzés (bio-pszicho-szociális), amelynek sikeres működésének a része:

- Egyéni gondozási terv.
- Szabadidős foglalkozás: segíti az ellátottak minőségi életvitelét, a tartalmas idő felhasználását, mely visszaszorítja az „üres napok” következményeként megjelenő gyakoribb konfliktushelyzeteket, feszültségeket.
- Kényelmes, barátságos, egyénre szabott lakótér biztosítása.
- Gyógyszerelés: korszerű, időnkénti felülvizsgálata.
- Személyzeti esetmegbeszélés: problémamegoldó stratégiák bővítése.

Az intézményben élők nyugalmát, kiegyensúlyozottságát csak úgy tudjuk biztosítani, ha a konfliktusokat, problémákat kellő határozottsággal, de következetesen, kellő tisztelettel és indulatok nélkül kezeljük. Minden szakembernél kialakulnak bizonyos probléma megoldási módok, stratégiák. A jó szakember rugalmas, ezáltal képes elhagyni a rutinnal alkalmazott megoldásokat és új módszerek kipróbálására törekszik.

Debrecen, 2018. szeptember 30.

Dr. Suller Attiláné
Fény Felé Alapítvány
kuratóriumi elnök

Gulyás Csilla
Fény Felé Lakóotthon
intézményvezető

6. számú melléklet az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelethez

ADATLAP Korlátozó intézkedés elrendeléséhez

Az ellátott neve:

Születési idő:

A korlátozó intézkedés kezdetének időpontja: év: hó: nap: óra: perc:

A korlátozó intézkedés formája és leírása:

A) fizikai:

szabad mozgás korlátozása:

fokozott ellenőrzés:

B) kémiai: adása, i.m., i.v.

Az elrendelő neve: beosztása: – orvos

– vezető ápoló

Ha nem orvos, akkor az orvosi jóváhagyás időpontja:

év: hó: nap: óra: perc:

Az elrendelés rövid indokolása:

A korlátozó intézkedés feloldása:

A korlátozó intézkedés során szolgálatot teljesítő egészségügyi, szociális dolgozó(k)

Neve: beosztása:

Neve: beosztása:

Az intézet pszichiáter orvosának tájékoztatása megtörtént:

év: hó: nap: óra: perc:

További intézkedés: szükséges – nem szükséges

.....
intézményvezető aláírása

.....
intézmény orvosának aláírása

BETÉTLAP

A korlátozó intézkedés időtartama alatt végzett ellátás dokumentálásához

Név:

Születési idő:

Szobaszám:

Diagnózis:

Terápiás terv elkészítésének időpontja veszélyeztető, illetve közvetlen veszélyeztető állapotra:

1. Az intézkedés elrendelését megelőző állapotváltozás, tünetek feljegyzése:

2. Korlátozás folyamata, eredménye:

Ápolási diagnózis	Ápolási cél	Ápolási terv	Ápolási eredmény	Aláírás
-------------------	-------------	--------------	------------------	---------

3. Eseménynapló:

Dátum, idő	Esemény leírása	Aláírás
------------	-----------------	---------

4. Lezajlott esemény megbeszélésének időpontja, illetve fenti eseményre készült terápiás terv módosítása az ellátással:

5. A korlátozás eredményességének rövid összefoglalása:

6. Ellátott jogi képviselőhöz eljuttatva:

.....
intézményvezető aláírása

.....
intézmény orvosának aláírása

A korlátozó intézkedés során szolgálatot teljesítő egészségügyi, szociális dolgozó(k) aláírása: